

da bi čuval oziraje se na šolske zakone po učiteljih svojega področja ljudstvu dve reči, kateri taisto neizrečena ljubi: sv. katoliško vero in pa njegovo narodnost, kajti le tedaj bode vladalo mej prostim ljudstvom in učiteljstvom za šolski napredek toli potrebno soglasje. Slišali smo še več jedrnatih napitnic, katerih pa ne moremo tu podrobneje omenjati, ker nam je poročilo itak že preveč narastlo pod peresom. Da je mnogo gostov ostalo skupaj do trde teme ter se s petjem in raznimi govori izvrstno zabavalo, je dokaz, da se je tudi neoficijski del svečanosti izvršil v popolno zadovoljnost tako prirediteljev, kakor tudi vdeležencev. In s tem končam!

Ne morem pa tega lepše in boljše storiti, kakor da vrlim in šoli prijaznim Bolfenčanom iz srca želim: »Daj mili Bog, da bi se vzrejela v novem šolskem poslopju, kojega zgradba Vas je stala toliko truda in požrtovalnosti, Vaša deca vedno le v dobre in koristne ude človeške družbe, kojih se bode kedaj veselila cerkev, domovina in pa narod slovenski!« A. K—i.

Gospodarske stvari.

Nekaj o puranih.

Sicer je sitno in zamudno purane rediti, ker niso za naše kraje vstvarjeni, ampak zelo občutljivi, a gospodinje jih le redijo na dvorišču, posebno katere so blizu kakega mesta, kajti prinese taka perutnina marsikak goldinar v mošnjo. Puran mora lepe in polne rasti biti. Svetuje se od večih strani, naj se rabi jeden purman le jedno leto. K večjemu še gre, če ga obdržiš dve leti.

Pura pa se nasprotno more valiti celih pet let. Kakor se je že večkrat pokazalo, so bele pure boljše in krepkejšje od drugih. Meseca aprila že nesejo. Paziti je pa, da ne hodijo pure, koder bi rade; dokler ne znesejo, naj bodo priprte. Imajo namreč slabo navado, da jajce rade raznesó. V gnjezdu naj se pušča le po jeden podložek; druge jajce se na hladnem kraju shranujejo, dokler se ne porabijo.

Več, kakor 20 jajec pura na enkrat ne znese, temveč začne valiti. Svoje jajce vsaka najboljšje zvali in zato ima toliko gospodinj pametno navado, da zaznamujejo jajce, da ve, od katere pure so. Leta stare pure najlepše in najvarnejše valijo. Gnjezdo mora biti na suhem in skritem kraju. Več, kakor 15 jajec ni varno podložiti. Dokler pura vali, ne gane se z gnjezda, ampak gospodinja jo mora prenašati, da dobi zobati in piti. Dobro je, če se pri tem drži vsak dan tiste ure. O takih prilikah pa se morajo jajce s čim pokriti, da se ne prehladijo.

Voda, katero koklja dobiva, naj bo vselej čista in mrzla. Purman ne sme blizu gnjezda, ker bi valečo puro dražil vznemirjal in motil. Dalje ne vali, kakor štiri tedne. Ker je lupina precej trda, kaže mladičem pomagati, a to se mora jako previdno zgoditi. Ko začnejo piščeta od znotraj kljuvati, mora pura vedno na jajciah ostati, dokler niso vsi mladiči zvaljeni.

Prvi dan ni še treba mladičem skrbeti za živež. Najprej naj se jim dajejo v trdo kuhana jajca, ki se na drobno zrežejo ali stolčejo. Pozneje je tudi kuhan grah zmešan s sekanim čebulom. Ko so tedna stari, ni več treba jajec, ampak zreže se nekoliko kopriv, ki se zmešajo s pšenom ali ječmenovo moko. V to služi tudi tudi kislo mleko in otrobi ali solata. Še le, če so deset dni stari, smejo se na travo spustiti a paziti je, da si ne ranijo nežnih nožic ob trnjo, robih ali ob koprivah. Mráz jim neverjetno škoduje in v prvi svoji mladosti

jih največ zavolj prehlajenja pogine. Zjutraj ne smejo prej vun, dokler ne zmanjka rose in zvečer ne smejo rose zunaj pričakovati. Po dnevu naj se obvarujejo prevelike vročine in prenašajo kam v senco. Pri tem se še le prav spozna, da purani niso za naše podnebje, ampak za veliko toplejše kraje. Pozneje pa se navadijo vročini in mrazu ter so veliko bolj vtrjeni, kakor druga kuretna.

Pajek.

Zagovornikovo mesto sem si izvolil. Koga bom pa zagovarjal? Nikogar drugega ko majhnega osmeronožca — pajka. Koliko pač ljudje to nedolžno živalico obrekujejo, sovražijo, preganjajo in ji stvari podtikajo, katerih ni nikdar in nikjer zadolžila. Celo zagotavljajo nekateri, da je strupena! A prašam te, zakaj pa se pajek toliko trudi in tako umetno mrežo prede? Ni si še videl v njej sitnih muh, škodljivih kebrov ali drugih mrčes, ki s strahom pričakujejo zadnjih svojih trenutkov? Nisi-li opazoval, kako premeteno sedi pajek skrit v kakem kotu, od koder se po tem zakadi na vjetnika? Če le samo to zračuniš, koliko škodljivih mrčes se na ta način pokonča, dobiš zelo ogromno število. Vse drugači pa preganja pajek mušice, listne in skratne uši. Kjer je dosti pridnih pajkov, nimajo se ljudje pritoževati, da bi mrčes jim mnogo prizadejala.

Še več ima naš zagovorjenec opraviti v gozdih, kjer varuje skorjo, les, listje in celo korenine mrčes, gosenic in črvov. Ko bi mogel človek slediti bojevanju med pajki in preganjencem, čutil bi se nad marljivostjo in vstrajnostjo majhnih bojevnikov. Tu delujejo pajki, ki so med brati najmanjši. Večji pa preganjajo zemlje, merke (Spannraupe, geometra), molje, klošče, zakažnike, žizke in celo ščurke ali žoharje. Kdo polovi neštnevilne hrošče, ki vničujejo mlada drevesca in s tem cele gozde, če ne v prvi vrsti različni pajki. Od najmanjšega do največjih so vsi pridni pri delu in kakšno zahvalo najdejo pri nehvaležnih in nevednih ljudéh —?

Sejmovi. Dne 6. oktobra v Pišecah. Dne 7. oktobra v Tilmiču. Dne 9. oktobra v Oplotnici. Dne 12. oktobra v Gomilici. Dne 13. oktobra pri M. D. v Brezju in v Kapli.

Dopisi.

Od Sv. Ilja v Slov. goricah. (Občinske volitve). Pač častno je ime »Gemeindevorsteher« biti; pa še boljše je poleg tega častnega imena tudi dobro plačilo. To čuti naš sedanji obč. predstojnik baron Pistor. On si misli: drži se tega častnega imena in službe; kaj mi mari za krivice, katere napravljam slovenskim volilcem pri vsaki občinski volitvi, meni je le za mojo častno ime in službo. Eno prelepo in častno ime »baron« so mi že tako odvzeli, in še kazen sem moral za to plačati, in zdaj naj bi še čast »Gemeindevorsteherja« drugim prepustil, in še mogoče celo Slovencem. To se ne sme zgoditi. Kdo se bode potem zame več zmenil, ko se zdaj mi tako ponižno vklanajo cigajnič, čikovci i. d. ter me častijo kot svojega boga. — Gotovo vladajo v njem take misli in želje, ker drugače bi ne mogel pri vsakokratni občinski volitvi tako sebično postopati nasproti slovenskim volilcem. Že dve leti sta pretekli, kar so se vršile pri nas občinske volitve v vseh treh razredih. Ali ker so se slovenskim volilcem takrat od strani Pistorja in od njega izvoljene volilne komisije storile nezaslišene reči, in to v drugem volilnem razredu, smo se pritožili na deželno namestnijo v Gradec.

Volitva za drugi razred bila je potem v pretečenem letu v jesen. Volilcev v drugem razredu je 22, od vsake strani polovica. Pri tej volitvi bi bili naši zmagali, ker je par Nemcev izostalo, nasprotniki so to vedeli a si niso vedeli drugače pomagati, kakor da je komisija postavno veljavna pooblastila dveh udov zavrnila in enemu volilcu volitveno pravico odrekla. Na to nepostavno prisilno dejanje smo se zopet pritožili. Zopet je minilo leto dnij. V ponedeljek dne 22. septembra vršila se je zopet volitev za drugi volilni razred. Naši možje prišli so vsi na volišče, tako tudi nasprotniki. Po pravici bi prišlo do srečkanja, tega pa so se nasprotniki zbal, da bi njim morebiti »srečka« ne bila mila, zato je volilna komisija, se ve, da na »komando« Pistorja, enega naših volilcev po krivem zavrnila, kljub ugovarjanju in dokazovanju c. kr. komisarja, da ima po postavi dotičnik pravico voliti. Da proti temu ne bodemo mirno rok križem držali, umeje se samo ob sebi. To vam je, dragi bralci, dokaz, s kako silo in zvijačo hočejo si ti privandraci a la Pistor, Rozman itd. nad nami obdržati svoje oblastvo in nas takorekoč s silo zatreti. Pa mi se tolažimo s tem, kakor je Seidlu in Brandstetterju dotekel čas, tako bode tudi Pistorju in njegovim pojdašem enkrat odklenkalo. Volilnim možem v drugem volilnem razredu pa bodi vsa čast, ker se tako krepko zavedajo in potegujejo za svojo pravico. S tem tudi očitno kažejo svoj čisti značaj, da hočejo biti na svoji slovenski zemlji sami svoji gospodarji.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Ako prideš, dragi bralec, kakega lepega dne v našo prijazno dolinico, gotovo bode ti veselje navdajalo srce, ko vidiš povsod, kamor se ti oko ozre, vse polno mladega, lepo izgojenega, sadnega drevja. Kako sn je vse spremenilo v teku nekoliko let! Prej ni bilo v celej fari niti jedne drevesnice, katerih je sedaj lepo število, in tam, kjer si — še ni dolgo od tega — videl kako grčavo jablan, raste sedaj bujno drevesce. Kaka izpremenjava! Gotovo radoveden vprašaš, kdo je temu vzrok, kdo je ta, ki je v tem oziru toliko na naše ljudstvo uplival, ki je takorekoč stotak in stotak spravil v našo faro? Vsakdo pritrdil bode ti z veseljem: To je delo — vsaj večinoma našega bivšega nadučitelja g. Fr. Šijanca. Ta mož deloval je dolga leta v našaj dolinci v blagor faranov in njih otrok in bi še morda sedaj ravno tako, ako nebi nekateri »Nebodijihreba« tako dolgo rovali, da so ga spravili od nas. A če tudi osebe, žal, ni več pri nas, ostala so njegova dela. Kdo drugi je spremenil našo faro v tako lepi sadunosnik, če ne ta gospod? Kdo je deloval na to da vidimo sedaj skoraj pri vsakej hiši večjo ali manjšo drevesnico? Vse to je delo prejšnjega gosp. nadučitelja, kateremu se za to nesebično delovanje ni plačevalo s hvaležnostjo, ampak izpolnil se je žal izrek: »Nehvaležnost je plačilo sveta« Marsikateremu bilo je žal, ko se je ta gospod poslavljaj na veliki ponedeljek t. l. od nas, a še bolj žal nam je za-nj sedaj, ko ga že dalje časa ni med nami; kajti sedaj se le smo spoznali, kaj nam je on bil. Tistim pa, ki so kot njegovi osebni sovražniki — ni jih bilo veliko — delovali proti njemu in mu hoteli škodovati, kakorkoli jim je bilo mogoče, se pa to ni posrečilo; našo faro spravili so res ob vestnega učitelja in dobrega sadjerejca, a njemu niso škodovali, kar je bil njih namen, temveč spravili so ga — na boljše mesto. Nehote so mu koristili. Senijurjevčanom po častitaino, da so dobili razven zavednega in včstnega učitelja tudi izurjenega sadjerejca in vrlega narodnjaka.

Iz Čadrama. (»Sloga«.) Čeravno je tukajsnje »bralno in gospodarsko društvo« v svojem začetku malo in na videz slabo, vendar je upati boljše prihodnosti, kajti večina udov pridno prebira razne časnike in knjige,

in tudi drugi sosedje se sedaj zelo zanimajo za to društvo, in mnogo jih je že obljubilo pri prihodnjem obnem zboru k društvu pristopiti. In kako bi tudi ne, saj bi ne bilo lepo, da bi društvo, kateremu tuji dobrotniki pomoč pošiljajo, od domačih ne bilo podpirano! Dne 20. avgusta je bil za naše društvo zelo vesel dan, bilo je odborova seja, predsednik pa je prinesel od č. g. župnika polne roke lepih vezanih knjig, ktere je č. g. župniku za naše društvo poslal znani rodoljub in naš dobrotnik dr. Vošnjak iz Ljubljane. Knjige so polne lepega berila in so obudile veliko zanimanje za društvo, in pa splošno hvalo blagorodnemu gospodu. Sicer so se že č. g. župnik pisмено v imenu društva zahvalili gospodu doktorju za veliki dar, za kar jim bodi izrečena od odbora na tem mestu javna zahvala. Ne smemo pa tudi mi zamolčati, da ne bi se javno zahvalili našemu gospodu dobrotniku za veliko pomoč. Preblagorodni gospod doktor, v imenu vseh društvnikov se Vam prisrčno zahvaljujemo, da ste nam knjižnico pomnožili. Vse smo prejeli in s tem našo knjižnico pomnožili. Vaše ime ostane zapisano v hvaležnih srcih naših društvnikov, pa tudi v društvnem zapisniku, ker bili ste prvi dobrotnik, ki ste nas v sedanjem težavnem položaju podpirali. Drugo podporo v knjigah, katere so vse hvale vredne, dobili smo v zadnjem času od gospoda doktorja J. Rudolfa iz Konjic, kateremu bodi tudi tukaj za vso pomoč najtoplejša zahvala izrečena. Mi pa si želimo za naše društvo še več rodoljubnih posnemalcev. Odbor društ. »Sloga«.

Iz Brežiškega okraja. (Darilo — Volitev.) Na Bizeljsko hodijo in se vozijo od vseh strani ljudje, da si ogledajo Amerikanske nasade. Je pa tudi vredno in spodbudljivo si jih ogledati, ker si jih drugače človek ne more predstaviti v svoji lepoti in z velikim ter lepim grozjem obložene. Na početku tega meseca so bili celo gospodje iz Gradca — 25 jih je bojda bila — se potrudili na Bizeljsko si vinograde ogleda. Med njimi je bil tudi deželni glavar, ki se je prav laskavo in pohvalno izrazil o tamošnjih nasadih, ter je podaril posestniku Osojniku v stari vesi 50 gld. Lani pa je njegov sosed dobil 20 cekinov. Da so taka darila primerna, je samo po sebi razumevno, posebno še, ako se obdari siromak, kakor se je v teh slučajih zgodilo. To spodbuja tudi druge k večji marljivosti. — Še nekaj bi rad omenil. Kakor se sliši, so občinske volitve na Bizeljskem čisto pred durmi. Dobro bi bilo, da bi se zavedni krščanski poštenjaki zjediniли ter neko revšje iz občinskega odbora izvrgli. Izvolite si poštenjake, krščanske može, kojim je blagor ljudstva a ne lasten dobiček na sreč! Naj se pokaže, da tudi Bizeljsko hoče biti slovenska občina, zakaj bi tam tuji zapovedovali? V slogi je moč.

Iz Slov. Goric. (Veselica), katero so priredili vrli učitelji pri Sv. Benedikta za šolarje in sploh za kmetško ljudstvo, ostane vsem v lepem in častnem spominu! Dne 17. avgusta je bila proslava presvitlemu cesarju, v sicer pri Sv. Treh kraljih: Se vé, da se je vršilo na krščanski podlagi in je bila torej tudi sv. meša. Od 1.—3. ure popoldne je se vršila veselica za šolarje, otroci so dobili, kakor slišimo, tudi nekaj za zobe ter gre hvala zato nekaterim požrtvovalnim faranom, v prvi vrsti g. Francu Fekonji v Trotkovi. Od 9.—12. ure ste pa bili dve igri za ljudstvo, namreč I. »Gospod iz Trsta« v 2 dejanjih igrali so jo samo dečki v veliko zadovoljnost vsega občinstva; II. »Na Osojah« v 4 dejanjih igrali so jo jednako pohvalno dečki in deklice. Slavnosti vdeležili so se tudi č. g. duhovniki. Ker so take slavnosti velike važnosti za slovensko ljudstvo, zato je želeli, da se večkrat priredijo tu in tam. V prvi vrsti so pa res hvalevredni gg. učitelji pri Sv. Benediktu, ki priprajo nježni mladini veselje, ki gotovo ostane celo živ-

ljenje v blagem spominu. Ob enem se pa krepí narodni ponos, slovenski duh krepča in širi med kmetstvo. Zato raj hvala za to slavnost! Sv. Benediškim župljanom pa kličemo gromovito živio in le hrabro naprej, ne bojmo se nemškutarskega piha nikar! — k —

Od Sv. Marjete niže Ptuj. (Slavnosti in še kaj.) Pri nas obhajali smo letos že več prav lepih slavnostij, ki so še gotovo vsem v dobrem spominu. Najprej je napravila Ptujška podružnica sv. Cirila in Metoda tukaj zborovanje, da bi ljudstvo nekoliko navdušila za družbe vzvišeni namen, ki je: vzgojiti materi Sloveniji sinove in hčerke v pravem katoliškem in slovenskem duhu ter braniti slovensko dečo na mejah pred žalostnim potujčevanjem, zajedno pa je tudi vzpodbudila, da kaj položi na oltar domovine, kar se je tudi zgodilo. — Druga slavnost bila je tombola dne 30. julija, ki je gotovo prinesla lepo svoto dobička v napravo brizgalnice. Tretja gotovo najlepša slavnost pa je bila nova maša preč. g. Ivana Kolariča, ki se je obhajala dne 6. avgusta v veliko veselje v tem oziru itak vrlih Marjetčanov. Pridigoval mu je rojak preč. gosp. kaplan Valenko. Na domu v Mali vasi pa je bila prava narodna slavnost v zeleni utici, katero je dičilo veliko število prelepih napisov. Posebno pa so se jo povzdigovali navdušeni govori o verski in narodni zavesti, katerih še se gotovo vsak udeleženec dobro spominja. — Četrta slavnost ali bolje ljudska veselica pa se je vršila dne 27. avgusta v Brumenovem gaju. Bil je v to svrhu gozdič primerno okinčan z zastavami in vse tako urejeno, da se je ljudska veselica mogla v najlepšem redu vršiti ter se tudi precej benarja za brizgalnico nabrati, v kateri namen se je bila priredila. Znamenit je bil ta dan za Marjetčane, ker se je morda prvič pri njih igrala gledališka igra — in še celo pod milim nebom. Veselica igra »Kje je meja?«, ki je za veselice na kmetih kar najbolj prikladna, igrala se je izvrstno, kar je pričalo burno ploskanje pri vsakem odmoru. Temu se ni čuditi, ko je snov igri vzeta iz vsakdanjega kmetkega življenja, kjer se le predostikrat kmetje pripravljajo zaradi meje. V razveseljevanje pa si našel v prijetnem gaju kuhinjo, krčmo, muzej, pošto, strelišče in tramvaj, kar vse je k dobri zabavi mnogo pripomoglo, pa še tudi nekaj naklonilo za brizgalnico. Zvečer pa je bil celi gaj po mnogoštevilnih lampijonih kaj lepo razsvetljen. Udeležba še je bila dokaj mnogobrojna; izmed gostov omenjam vrle Markovčane, vzlasti rodoljubne slovenske pevkinje, ki so s svojim krasnim popevanjem poviševale veselico. Da se pa je ta veselica priredila in tako lepo vršila, je zaslug g. vseučilišnika Toneta Gregoreca; bodi mu na tem mestu izrečena rodoljubna zahvala. — H koncu pa še nekaj. Prej ali slej ustanovilo bo se pri Sv. Marjeti gasilno društvo; zato pa že naprej odločilne kroge opozarjam na poveljevanje, ki naj bo in mora biti slovensko, da ne boste Marjetčani z gasilnim društvom dobili takšnih nemškutarskih »fajerberkarjev« in »boserjev«, kakoršne imajo v slovečem Vržeji ob Muri in še mnogokje drugod. To si zapomnite. Pa kako bralno društvo bi se tudi lahko pri vas ustanovilo, ko šteje Marjeta tudi nekaj odličnih rodoljubov, od katerih se posebno jeden hvali. V sosednjih župnijah že imajo koristna bralna in pevska društva, pri vas pa še vse spi, ali pa se brez potrebe ovire delajo. Ta bi prav lahko dal potrebne prostore za bralno sobo, drugi ostalo, pa bi Marjetčani imeli svoje domače ognjišče, pri katerem bi se ogrevali za duševni in gospodarski napredek, za vero, domovino in cesarja. Na delo tedaj, rodoljubi! — Pa še nekaj imam na srcu. Slovenska veselica naznanja se le po slovenskih časnikih, ne pa po kakem zakonem nemškutarskem listu, kakor se je to zgodilo ob priliki ljudske veselice, ki je bila naznanjena tudi (čuj!

v »Pettauer Zeitung-i«! Iz kakšnega namena se je naj bilo to zgodilo? Iz dobrega skoro ni mogoče; zato pa se je tudi od drugod par domačih izrodič priklatilo k veselici, ki so tam pridno zlobudrale po nemški ter se rogale svojemu maternemu jeziku. Pred kratkim bil je tudi izid občinskih volitev v Gorišnici objavljen v »Pettaueri«, česar pa nisem v nobenem slovenskem časniku čital. Za tem nekaj tiči! Zato pa bodite pozorni, Marjetčani ter ne delajte sebi sramote in nečasti, nego ostanite to, kar ste: vrli Slovenci!

Iz Slov. Goric. (Odpadnik.) Ko sem v pretečenem mesecu potoval po prijaznih Slov. Goricah, privedla me je pot tudi v slovensko trdnjavo ob nemški meji, v slavni Št. Ilj, kjer se z občudovano vstrajnostjo čvrsti narodnjaki in domovini zvesti sinu neustrašeno potežajo za svoje pravice in kakor hrabra predstraž stojé na braniku majke Slave. Slava jim! Da so zavdni narodnjaki, pokazali so vselej pri volitvah v deželni in državni zbor. Pa tudi pri volitvi v občinski zastop stojijo trdno za svoje pravice, ter s požrtvovalno vstrajnostjo stopajo na prste privandranim Nemcem. Že dve leti plete se volitva za drugi volilni razred, ker vsakokrat so si Nemci po krivici omogočili zmago. Pa iskreni narodnjaki niso držali rok križem, temveč so se vselej na to nepostavno in krivično ravnanje pritožili in tako volitev ovrgli. V kratkem pričakujejo volitve za drugi volilni razred; da bi srečno zmagali, v to njim pomagaj Bog in sreča junaška! Pa čujte, kaj sem zvedel. Našel se je med njimi izdajalec in zatajevalec svojega jezika, svoje narodnosti v osebi necega krčmarja in posestnika. Nisem hotel verjeti, kakor sem zvedel, je njegov oče, baje že sivi starček, bil in še je vedno zvest in dober narodnjak. Oj sramota za sina, da v svojo lastno materno skledo pluva! Od tamošnjih Nemcev je baje že veliko škodo trpel, za zahvalo je zdaj v njihov koš skočil in njim zdaj pete liže. Že pred léta dni je hodil svoji dve deklici ponujat šulvereinskemu učitelju, da bi ju sprejel v šulvereinsko šolo. Ali dotični učitelj jih ni hotel sprejeti. Strašno, svoje otroke, svojo lastno kri ponujal je sovražnikom slovenstva, da se naj potujči, izneveri svojemu milemu maternemu jeziku! Še več. Podal sem se po državni cesti naprej proti Mariboru. Ker sem se hotel še pa poprej z dobro vinsko kapljico okrepčati za nadaljno pot, podal sem se v krčmo pri »križu«. Postreglo se mi je res z dobro kapljico. V gostilni je neki človek, gost, strašansko obrekoval čez domačo duhovščino, posebno č. g. župnika in še celo nad br. Rokom, kateri je tudi pri Št. Iljčanih prosil milodarov za novo cerkev M. B. v Mariboru, se je spodtikal. Menda mu je bilo žal za tiste krajcarje, katere je dal, če je kaj dal. Gotovo pa mu ne eden ne drugi ni nič žalega storil. Ko sem odšel, poprašal sem na tihoma nekoga, kdo da je ta, ki se tako odlikuje s psovskami na duhovščino. In čujte, zvedel sem, da je ta mož oni goraj imenovani krčmar in posestnik. Zdaj mi je bilo vse jasno: Liberalci in nemškutar sovražni duhovščino, ali hujše od teh se odlikuje s psovskami in obrekovanjem odpadnik in zatajevalec domovine. On porabi vsako nesramno psovko, edino le, da se s tem prikupi svojim novim pajdašem nemškim liberalcem, nemškutarjem in sovražnikom Slovencev. Dragi rojaki Št. Iljski, sami vidite, koga imate med seboj. Opominjam vas na besede: Svoji k svojim! Stojte trdno, kakor neomahljiva skala, na meji zemlje slovenske, da s tem še bolj utrdite pomen prelepih besed: hrib in hrast se omaje, ali zvestoba Slovencev do domovine, do cesarja se ne gane!

(?)
Iz Kamnice pri Mariboru. »Veseli in žalost si roko podajata« — te besede vresničile so se pri nas, ko se je dne 25. septembra poslovil od nas priljubljeni

učitelj, gospod Jožef Svetlin. Vesel je on, ker je dosegel nadučiteljsko službo v Makolah, kjer so ga že željno pričakovali. Ne bode nam, upamo, omenjeni gospod za zlo vzel, ako se nekoliko pošalimo in rečemo, da je pač večkrat si mislil:

„Sem dolgo upal in se bal,
Da na cedilu bom ostal“.

Ne, spolnila se mu je srčna želja in vrle Makole sprejele so ga v svojo sredino in to navdaja ga z veseljem. A drugače godi se onim, od katerih se je gospod sedanji nadučitelj poslovil. Posebno težko je to slovo otrokom, katerim je bil 11 let ljubeznjivi vzgojitelj in katerim je tako rekoč na srce prirastel; priča nam to, da so bili otroci neko poparjeni in da se je marsikatera solza žalosti utrnula iz nedolžnih otroških oči, ko jim je govoril slovo. Pa tudi drugim ostalim bil je drag kolega, odkritosrčen prijatelj, zato smo ga prav za prav ne radi pustili. A ker mora tako biti, naj pa bo! Srčno Vas, gospod nadučitelj, zahvaljujemo za vse, kar ste za nas, posebno za nas šolarje storili in vsem pride prav iz srca, ako pravimo:

Roka v roko vdano sega
Zdaj, ko jemljemo slovo.
Bili dobri ste kolega,
Učitelj nas ljubeč gorko.
Kličemo hvaležno vdani:
Bog še dolgo Vas ohrani!

Tej zahvali dostavljamo še željo, da bi med Bogu in slovenskemu narodu zvesto vdanimi Makolčani dolgo let delovali v cerkvi kot organist v čast božjo, v šoli pa v blagor nam vsem drage slovenske domovine! Še enkrat toraj Vam kličemo srčni: Srečno in z Bogom!

Iz Kostrivnice. (Zadnjič) sem poročal, kako se je eden naših nemškutarjev napejal, češ, ti Slatinčani in njih pevci ne smejo več v Kostrivnico — pa te modre besede so le senca proti onim, katere so drugi dan po naši res sijajni veselici blagovolile zapustiti njegova usta. Nastavite ušesa, vi zavedni slovenski Kostrivničani, ter pazljivo poslušajte, kar vam oznanjuje ta prerok: »Jaz bom že skrbel, da naša občina ne bo nikoli več privolila, da ima bralno društvo še kakošno veselico!« O joj! kaj pa potem? Kar strah me preletava po celem životu, če pomislim, da bomo znabiti vsi bralničarji morali še plezati na visoki Boč ter se tam poskriti v jami Balunjači pred jezo našega nemškutarja. Ali ni nobene rešitve, nobene pomoči? O pač, ljubi bralničarji! Iz celega srca zahvalimo se samim sebi, da še nismo nikoli in tudi ne bomo prosili njega za dovoljenje, da smemo prirediti veselice — kdor se pa ne prosi, tisti nam tudi prepovedovati ne more. No ker vemo sedaj, kako je našemu prijatelju na srce prirastlo bralno društvo in njegove veselice, zato bomo tako predrzni, da bomo brez njegovega posebnega — ako nam količkaj mogoče — še letošnjo zimo priredili tretjo veselico, na katero zopet povabimo vrle naše sosedo.

Iz Gotovelj. Oprostite, da sem primoran že prestando klobaso še enkrat pogrevati. Ker pa je, kakor pravijo, »muss« velik gospod, je to moja dolžnost. V Vašem listu oglašil se je neki »Davorin« iz Gotovelj, češ, da je treba moja poslednja dva dopisa, ki sta, da še enkrat potrdim, čisto resnična, toraj zares žalostna resnica, malo pojasniti. Pojasnilo teh omenjenih dveh dopisov bi si dotičnik bil pač lahko prihranil. Iz omenjenega sestavka pač lahko vsakdo vidi, ki le zdravo misli, da dopisnik pod krinko »Davorin« ni imel namena, zares kaj pojasniti ali dostaviti, ampak da bi bil z drugimi vred rad zvedel, kdo se je predrznil omenjena dopisa objaviti. Na posamezno se mi ne zdi odgovarjati vredno. Vendar moram gospodu »Davorinu« povedati, da ni lepo, nič meni nič tebi, kar tako v en

dan koga sumničiti. Kakor rečeno, pojasnil ni nič, le izvedeti je skušal, kdo je spisal tista nesrečna dva dopisa, ki se ga morebiti tudi malo tičeta, meneč, če kar tako-le naravnost rečem, ti si pisal, potem se bode vže oglašil. Ker pa jaz ne vem, ako dotični gospod »Gospodarja« čita in če so mu prišle dotične kvante v roke in ker mu sam tega ne morem povedati, če je tisti, kogar jaz mislim, je moja dolžnost kot dopisnik, da povem »Davorinu« danes, da omenjeni gospod ni pisal tistih dveh dopisov iz Gotovelj in da sta dopisnik G. in pa sumničeni gospod uradnik dve različni osebi. Menim pa tudi, da se omenjeni gospod malo briga za tak ravs in kavs, ki se vrši po vasi. — Zakaj pa se, dragi Davorin, ti v take reči mešaš, ki te nič ne brigajo in se tebe ne tičejo? Če so pa tudi tebe zadele, le molči, da svet ne izve, saj ni bilo imen v dopisih! S tem je konec mojih besedij. G.

Iz Slatine. (Kje ste možje?) V fari Sv. Križa je čez 4800 rojenih Slovencev in manj, kakor 50 Nemcev, Slovencev je 95krat več. Ker obdajajo kraj Slovenci in Hrvati, dajajo večinoma Slovani zaslužiti rokodelcem in krčmarjem, manj Nemci. Spodobni se tedaj, da vsak rokodelci in krčmar pokaže na svoji tabli v prvi vrsti Slovincem, kaj da je in kaj se pri njem dela. Res vedó vsi Slovenci, da smrekova veja nad vratni pomeni krčmo in škorn na tabli čevljarja, pa to spozna tudi Nemec, domači in tuji. Tedaj da bote pravični najprej proti Slovincem, ki vam donajajo največ zaslužka, dajte si vsi rokodelci in krčmarji napisati na tablo prvič po slovensko ime in stan, na to po nemško stan, če vam ljubi. Na Takalcu bodi zapisano: Matija Drogenik, krčmar, Gastwirt; Franc Žumer, krčmar, Gastwirt; v Ločki vesi: Ignac Cmerek, mizar, Bau- und Möbel-Tischler; Šimon Drogenik, krčmar, Gastwirt; Jožef Streiter, Tirolc, zum Tiroler; J. Stojšek, kuha žganje Brantweinbrennerei; Ant. Ogrizek, krčmar, Gastwirt; Stern, mesar, Fleischschrottung; Ignac Novak, mizar, Bau- und Möbel-Tischler; Ana Novak, šivilja, Damenkleidermacherin; Pelko, krčmar, Gastwirt; Medved, krojač, Kleidermacher; v Ločendolu Jurij Plevčak, trži s kamenjem za bruse, Schleifsteinhandlung; v Ratanski vesi, Janez Ogrizek, krčmar, Gastwirt; v Tokačevem Marko Šket, čevljar, Schuhmacher. Svoje slovensko ime piši čisto po slovensko brez dvojnega »gg«, ker Nemci tudi poznajo k; če je tvoje ime nemško, ga piši po nemško. Trije Ogrizki že imajo slovenske napise; razgrizite še drugi svojo nemškutarijo in pišite pravično, kakor Vam svetujem. Katerih nisem imenoval, storite ravno tako! Kdor je kristjan in pravičen narodnjak, bo spolnjeval krščanske in narodne dolžnosti. —i—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo, svitli cesar se je vrnil iz iz Inomosta, toda le malo ur je ostal na Dunaji ter se je kmalu podal na Gorenje Štajarsko, kjer se vršijo veliki lovi. Vdeleži se jih tudi saški kralj Albert. — Državni proračun za leto 1894 bode imel le malo preostanka, za silo še neki pol milijona. — Na Dunaji so zajeli 12 anarhistov t. j. ljudi, ki čejo s silo razdreti sedanji družbinski red ter napraviti tak red v državi, po katerem imajo vsi enako veliko premoženje ali kar je tisto, so vsi brez — vsega. Na eno kopito umen čevljar ne nabija čevljev za vse!

Češko. Mladočeski poslanec, dr. Masaryk je odložil svoje poslanstvo. Mož je med Mladočehi še dovolj